

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ І ПОЛІТОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні навчально-
видавничої ради ДонНТУ

Протокол № ____ від «__» _____ 2013р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації самостійної роботи студентів з вибіркової навчальної
дисципліни циклу професійної та практичної підготовки

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Галузь знань: 0301 - соціально-політичні науки

Напрямок підготовки: 6.030101 - соціологія

Розглянуто

на засіданні кафедри

соціології і політології

Протокол № 1

від «30» серпня 2013 р.

Донецьк, 2013

Завдання і методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів

Організація самостійної роботи починається на лекціях, під час яких звертається увага на ті питання, які необхідно вивчити за першоджерелами та додатковою літературою.

Самостійна робота з основною та додатковою літературою при підготовці до семінарських занять, відповідей на питання індивідуальних занять та при підготовці до модульного контролю вимагає певних умінь та навичок записів прочитаного, до яких відносяться план, тези, виписка, конспектування.

План – найкоротший вид записів, перераховані висвітлені у тексті питання, що передбачають виявлення логічної структури матеріалу. Він не потребує багато часу для оформлення; може складатися прямо по ходу читання; вітража послідовність викладення матеріалу джерела, що опрацьовується; розкриває зміст матеріалу і допомагає поновити в пам'яті прочитане; допомагає організації самоконтролю та прискорює опрацювання матеріалу. Щоб скласти простий план, потрібно вдумливо прочитати текст, з'ясувати тему й головну думку, визначити підтеми, чутливо й лаконічно їх, сформулювавши, записати у вигляді пунктів. Для складного плану, крім підтем, визначають мікротеми тексту, що становитимуть підпункти складного плану.

Тези – ключові положення опрацьовуваного тексту, стисло сформульовані самим студентом і записані в тому порядку, в якому вони викладені в літературі (монографії, статті) та розкривають її основний зміст. Їх складання є важливим засобом підвищення рівня самостійної роботи студента; розвитку логічного мислення; допомагає уявити зміст прочитаного; привчає коротко формулювати власні думки, читати цілеспрямовано, фіксувати увагу на суті проблеми. Щоб скласти тези, треба прочитати текст, обміркувати його зміст, визначити головну думку та викласти основні положення. При цьому кожна теза записується окремо, з нового рядка та, для зручності, нумерується. Тези бувають простими, коли основні положення автора коротко формулюються "своїми словами", складними, коли наводяться не тільки ключові положення, а й деякі аргументи, цитати (авторські тези) та змішаними.

Виписка – це запис окремих, найбільш важливих місць тексту, де фіксується, як правило, фактичний, ілюстративний матеріал. Виписки необхідні для того, щоб вибрати з літературних джерел найбільш суттєве. Вони допомагають не тільки нагромадити необхідні відомості з тих чи інших питань та полегшити запам'ятовування, а й зібрати, зіставити та систематизувати матеріал стосовно проблеми з багатьох джерел. Оформляються на окремих картках (або вносяться до бази даних у комп'ютері у вигляді цитат або викладу думки автора у власному переказі). При цьому вказується прізвище та ініціали автора книги, її назва, видавництво, рік і місце видання, розділ, том, сторінка. Правильно зроблені виписки дозволяють значно полегшити самостійну роботу студента при підготовці до

семінарських занять, написанні рефератів, контрольних, складанні модулів, використовуючи підібраний та систематизований матеріал без частого звертання до літературного джерела.

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті. Студенту пропонується в письмовій формі розкрити теми, запропоновані нижче.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.1.		
1.1.1.	Проробка теми "Поняття та система права соціального забезпечення"	8
1.1.2.	Проробка теми "Принципи та джерела права соціального забезпечення"	8
Змістовий модуль 1.2.		
1.2.1.	Проробка теми "Організаційно-правові основи соціального страхування"	8
1.2.2.	Проробка теми "Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"	9
Змістовий модуль 2.1.		
2.1.1.	Проробка теми "Обов'язкове державне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності"	8
2.1.2.	Проробка теми "Загальнообов'язкове державне соціальне страхування"	9
Змістовий модуль 2.2.		
2.2.1	Проробка теми "Організаційно-правові основи державної соціальної допомоги"	6
2.2.2.	Проробка теми "Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС та осіб похилого віку"	6
2.2.3	Проробка теми "Правові основи соціальної роботи"	
	УСЬОГО ГОДИН НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ З ДИСЦИПЛІНИ	67

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Закон України «Про встановлення мінімальної заробітної плати на 2003 рік» від 26.06.2002 р.
3. Закон України «Про Державний бюджет на 2004 рік» від 27 листопада 2003 р. № 1344-IV // Урядовий кур'єр. — 2003. — 3 груд. — № 228.
4. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III // Урядовий кур'єр. — 2000. — 7 листоп. — № 206.
5. Закон України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII // ВВР. — 1992. — № 3. — Ст. 10.

6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р. № 1058-IV // *Голос України*. — 2003. — 22 серп. — № 157 (3157).
7. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 р. № 3551-XII // *ВВР*. — 1993. — № 45. — Ст. 425.
8. Закон України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» від 9 квітня 1992 р. № 2262-12 // *ВВР*. — 1992. — № 29. — Ст. 399.
9. Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців і членів їх сімей» від 20.12.1991 р. № 2011-XII // *ВВР*. — 1992. — № 15. — Ст. 191.
10. Закон України «Про статус ветеранів військової служби та їх соціальний захист» від 24.03.1998 р. № 203/98-ВР // *ВВР*. — 1998. — № 40-41. — Ст. 249.
11. Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 р. № 796-XI // *ВВР*. — 1991. — № 16. — Ст. 200.
12. Закон України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 р. № 795-XI // *ВВР*. — 1991. — № 16. — Ст. 199.
13. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 21 березня 1991 р. № 875-XII // *ВВР*. — 1991. — № 21. — Ст. 252.
14. Закон України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» від 16.12.93 р. № 3721-XII // *ВВР*. — 1994. — № 4. — Ст. 18.
15. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1991 р. № 1977-XII // *ВВР*. — 1992. — № 12. — Ст. 165.
16. Закон України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» від 1 червня 2000 р. № 1767-III // *ВВР*. — 2000. — № 35. — Ст. 298.
17. «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР // *ВВР*. — 1998. — № 23. — Ст. 121.
18. Закон України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» від 16.11.2000 р. № 2109-III // *Офіційний вісник України*. — № 50. — Ст. 2146.
19. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 22.03.2001 р. № 2334-III // *ВВР*. — 2001. — № 20. — Ст. 102.
20. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 1.06.2000 р. № 1768-III // *ВВР*. — 2000. — № 35. — Ст. 290.
21. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18 січня 2001 р. № 2240-III // *ВВР*. — 2001. — № 14. — Ст. 71.
22. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які

- спричинили втрату працездатності» від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV // ВВР. — 1999. — № 46-47. — Ст. 403.
23. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2 березня 2000 р. № 1533-III // ВВР. — 2000. — № 22.— Ст. 171.
 24. Закон України «Про розмір внесків на деякі види державного соціального страхування» від 11 січня 2001 р. № 2213-III // ВВР. — 2001. — № 11. — Ст. 47.
 25. Закон України «Про затвердження прожиткового мінімуму на 2002 рік» від 15 листопада 2001 р. № 2780 // ВВР. — 2002. — № 6. — Ст. 42.
 26. Про порядок та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1997 р. № 155 // Соціальний, медичний та протирадіаційний захист постраждалих в Україні внаслідок Чорнобильської катастрофи: Збірник законодавчих актів та нормативних документів. 1991—2000 роки. — К., 2001. — С. 103.
 27. Положення про Пенсійний фонд України: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 1994 р. № 354 // ЗП України. — 1994. — № 9.— Ст. 229.
 28. Про доплати і компенсації особам, які працюють у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення після повного відселення жителів: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2000 р. № 223 // Соціальний, медичний та протирадіаційний захист постраждалих в Україні внаслідок Чорнобильської катастрофи: Збірник законодавчих актів та нормативних документів. 1991—2000 роки. — К., 2001. — С. 145.
 29. Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751 // ЗП. — 2002. — № 4. — Ст. 74.
 30. Положення про медико-соціальну експертизу і Положення про індивідуальну програму реабілітації та адаптації інваліда: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1992 р. № 23 // ЗП України. — 1992. — № 3.— Ст. 68.
 31. Порядок видачі свідоцтва про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2000 р. № 1306 // Офіційний вісник України. — 2000. — № 34. — Ст. 1452.

Рекомендована література

Основна

1. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту. — К.: Наука, 2011. — 342 с.
2. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, Харченко та ін.; За заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. — К.: Наук, світ, 2003. — С. 52—61.

Додаткова

3. Андреев В. С. Право социального обеспечения. — М.: Юрид. лит., 1987.
4. Болотіна Н. Право людини на соціальне забезпечення в Україні: проблема термінів і понять // Право України. — 2000. — № 4. — С. 35—39.
5. Волкова Т. Соціальний захист дітей-інвалідів // Вісник прокуратури. — 2003. — № 2. — С. 93-95.
6. Гончарова Г. Призначення пенсій за Законом «Про науково-технічну діяльність» // Право України. — 2002. — № 9. — С. 86-88.
7. Державні гарантії соціального захисту ветеранів та інвалідів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років // Соціальний захист. — 2001. — № 5. — С. 9-15.
8. Дорошенко К. Погляд на систему надання пільг і компенсацій за шкідливі, важкі та небезпечні умови праці: перспективи вдосконалення і впорядкування // Соціальний захист. — 2003. — № 3. — С. 45-48.
9. Иванова Р. И. Правоотношения по социальному обеспечению в СССР. — М., 1986.
10. Иванова Р. И., Тарасова В. А. Предмет и метод советского права социального обеспечения. — М., 1983.
11. Мушинін В. Реформування системи пільг в Україні // Соціальний захист. — 2002. — № 12. — С. 38-43.
12. Надточій Б. Міжнародний досвід захисту права вкладників у добровільній накопичувальній пенсійній системі // Соціальний захист. — 2001. — № 4. — С. 31-33.
13. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії // Соціальний захист. — 2003. — № 2. — С. 20-24.
14. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії // Соціальний захист. — 2003. — № 3. — С. 29-33.
15. Надточій Б. Соціальне страхування чи соціальне забезпечення? Погляд з позицій систем права, установ та принципів // Україна: аспекти праці. — 2003. — № 1. — С. 31-34.
16. Орел І. На варті соціального захисту інвалідів // Соціальний захист. — 2001. — № 3. — С. 30-33.
17. Піковий М. Л. Соціальне обслуговування одиноких непрацездатних громадян // Соціальний захист. — 2000. — № 4. — С. 18-23.
18. Прилипко С. Право на пенсійне забезпечення та його реалізація в умовах ринкової економіки // Право України. — 2003. — № 2. — С. 45—48.
19. Приходько С. Г. Економіко-правовий аспект соціального захисту громадян в Україні // Зб. наук. праць «Правове регулювання економіки». — 2000. — № 1. — С. 182-194.
20. Приходько С. Г. Деякі питання вдосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян в Україні // Зб. наук. праць «Правове регулювання економіки». — 2001. — № 2. — С. 174-186.

21. Сирота І. М. Право пенсійного забезпечення в Україні: Курс лекцій. — К., 1998.
22. Сирота І. М. Все о пенсиях, пособиях, социальной защите граждан Украины: Научно-практический комментарий и сборник нормативных актов. — Харьков, 1999.
23. Сирота І. М. Право соціального забезпечення. — Х., 2001.
24. Соловей-Каленіченко Т. Особливості національної пенсійної реформи // Нова політика. — 2001. — № 5. — С. 14-16.
25. Соціальний захист уразливих верств населення // Праця і зарплата. — 2000. — № 16 (212). — Квіт. — С. 4-6.
26. Сташків Б. Вдосконалення законодавства про допомоги // Право України. — 1997. — № 7. — С. 19-22.
27. Сташків Б. Деякі питання вдосконалення законодавства про соціальне забезпечення // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. — 1999. — № 2. — С. 53-56.
28. Сташків Б. Допомога на поховання // Соціальний захист. — 1998. — № 5. — С. 45-52.
29. Сташків Б. Предмет права соціального забезпечення: погляд на проблему // Право України. — 2000. — № 9. — С. 71-73.
30. Сташків Б. Суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення // Право України. — 2003. — № 2. — С. 39-44.
31. Субботенко В. Э. Процедурные правоотношения в социальном обеспечении. — Томск, 1980.
32. Трубич С. Ю., Швець В. Є. Формування системи соціального страхування // Фінанси України. — 2000. — № 2. — С. 110-115.
33. Тучкова Э. Г. Право социального обеспечения. — М., 1995.
34. Тучкова Э. Г. Трудовой стаж в социальном обеспечении. — М., 1986.
35. Увага до літніх людей // Охорона праці. — 2000. — № 10. — С. 42-43.
36. Якуненко Н. Заміна пільг населенню на адресну грошову допомогу // Україна: аспекти праці. — 2003. — № 1. — С. 21—24.
37. Ярошенко І. С. Історичний розвиток інституту соціального захисту // Зб. наук. праць «Правове регулювання економіки». — 2002. — № 3. — С. 230-238.
38. Ярошенко І. С. Система соціального захисту в Україні: шлях до реформування // Зб. наук. праць «Правове регулювання економіки». — 2000. — № 1. — С. 203-212.
39. Ярошенко І. С. Становлення права соціального забезпечення в системі європейського права // Зб. наук. праць «Правове регулювання економіки». — 2001. — № 2. — С. 199-206.